

ASPECTE ALE ÎNTOCMIRII EVIDENȚEI COLECȚIILOR LA MUZEUL NOSTRU

VALERIU BERBECARU

Colecțiile Muzeului județean Dîmbovița sînt rodul preocupărilor îndelungate a personalului muzeului în depistarea și achiziționarea de valori în domeniul : istoriei, etnografiei, artei și literaturii.

În vederea valorificării științifice a obiectelor ce formează colecțiile muzeului, s-a impus ca primă urgență evidența lor în cadrul unui inventar general, care să fie folosit atît de cercetători, cît și de organele de control. În vechiul inventar evidența patrimoniului muzeal s-a întocmit greșit, înregistrîndu-se alături de obiecte de valoare științifică și unele obiecte administrativ gospodărești cu termen scurt de folosire, fapt ce a impus refacerea inventarului. De asemenea, evaluarea obiectelor de muzeu era făcută la o sumă derizorie iar descrierea lor prea sumară, fără date de individualizare, ceea ce ducea de multe ori la confuzii. În felul acesta inventarul vechi devenise nefolositor.

Prin efortul personalului de specialitate s-a întocmit în acest an un inventar general, după toate normele de evidență, în care obiectele sînt bine precizate prin rubricile obișnuite de individualizare. Paralel, s-au întocmit și inventarele pe colecții, pentru folosirea lor de către cercetători și personalul de specialitate : artă plastică, etnografie, carte veche românească, documente și hărți, artă aplicată și decorativă, numismatică, lapidariu, arme, litografii și fotografii, mobilier de epocă, obiecte memoriale și arheologie.

Colecția de artă plastică cuprinde peste 400 lucrări ale pictorilor români și străini. Fișele științifice s-au întocmit pe subgrupe, ordonîndu-se în depozit după același sistem, adică : pictură universală, pictură românească, grafică universală, grafică românească și icoane.

În cadrul acestei colecții s-au identificat o serie de opere de artă de certă valoare. Remarcăm în acest sens lucrări de Rachel Ruysch („Flori“), Ferraris („Portret“), C. Ressu („Fată“), Marcel Iancu („Peisaj“), I. Negulici („Portret“), Octav Băncilă („Cap de țărancă“), S. Henția („Dorobanțul“) ș.a.

Evidența *colecției de carte veche românească* s-a făcut în ordine cronologică, selecționându-se cu acest prilej cărți de valoare care vor îmbogăți expoziția permanentă de la Muzeul tiparului și al cărții vechi românești („Evangheliar“ — tipărit sub îngrijirea Mitropolitului Teologhie (1682), „Apostol“ — sub îngrijirea Mitropolitului Teologhie (1683), „Octoih“ — sub îngrijirea lui Antim Ivireanu (1712), „Scrisoare Moldovei“ de Dimitrie Cantemir (1825), „Noul decsastar“ de Anton Pann (1841) etc.

La *colecția de etnografie* fișele științifice s-au întocmit paralel cu inventarele, pe categorii de obiecte, urmărindu-se în primul rând portul popular (mai ales din județul Dîmbovița), apoi obiectele de uz casnic (în special ceramica), uneltele de prelucrare a produselor agricole (piuă, rișniță etc.) și altele folosite la lucrările agricole.

Obiectele cu valoare etnografică existente în momentul de față în depozitele muzeului sînt insuficiente și multe din ele nesemnificative în raport cu bogatul material etnografic din județul Dîmbovița. De aceea, personalul de specialitate va trebui să se deplaseze în județ pentru a depista noi obiecte etnografice în vederea achiziționării lor, pentru îmbogățirea patrimoniului necesar deschiderii unui muzeu de artă populară.

În cadrul patrimoniului muzeului o deosebită importanță prezintă *colecția „Documente și hărți“* cu 335 documente, de la Matei Basarab și pînă în zilele noastre. Multe din documente care aparțin comunelor Bărbuleț (sec. XVIII—XIX) și Brănești (sec. XIX) sînt copii de pe documente mai vechi. Importanța lor crește totuși prin faptul că pentru unele din acestea lipsesc originalele, pierdute sau distruse în decursul timpurilor. Aceste documente înlesnesc posibilitatea întocmirii unor monografii pentru comunele Bărbuleț și Brănești sau a unor studii legate de aspecte ale vieții sociale ale acestor sate.

Colecția „Artă aplicată și decorativă“, prin numărul mare de obiecte, a creat unele probleme la întocmirea inventarului și a fișelor științifice. Datorită faptului că nu s-au găsit de la început cele mai bune modalități pentru întocmirea evidenței numerele s-au încurcat, ceea ce a impus o nouă inventariere în care obiectele s-au grupat pe categorii.

Colecția de numismatică, cuprinde un număr de circa 9.000 monede, din care peste 6.000 sînt din timpul lui Mircea cel Bătrîn, sub forma unui tezaur descoperit la Tîrgoviște. La inventariere s-au întîmpinat unele greutăți în determinarea greutății și dimensiunii pieselor (unele monede de același tip se găsesc într-o stare mare de uzură). În vederea datării și determinării unor monede s-a apelat la sprijinul multilateral al Institutului de Arheologie București — Cabinetul numismatic care, prin specialiștii săi, răspunde cu bunăvoință la toate solicitările noastre.

Colecția „Lapidariu“ expusă în întregime publicului vizitator, în spațiul deschis din incinta Muzeului de arheologie din Tîrgoviște, iar restul în beciurile de la Curtea domnească, cuprinde 115 piese, din care marea majoritate pietre funerare și ancadramente de uși și ferestre.

Piese de lapidariu provin în cea mai mare parte de la vechiul Muzeu-lapidariu amenajat de fosta Comisie a Monumentelor Istorice în anul 1928, lângă Mitropolia Țirgoviștei și demolat ulterior prin sistematizarea orașului. Publicate în anul 1933 de Virgil Drăghiceanu în anexa monografiei *Mitropolia Țirgoviștei*, aceste piese se remarcă prin motivele geometrice și florale executate cu măiestrie de meșterii pietrari în diferite perioade ale istoriei.

În expoziție pietrele funerare sînt însoțite de textul tradus de pe piatră, fapt ce ușurează îndrumarea în acest sector al muzeului.

Piese de unică importanță și frumusețe care au aparținut Mitropoliei Țirgoviștei vor fi expuse în viitor lângă acest monument de arhitectură.

Cunoașterea patrimoniului muzeului prin întocmirea inventarului general a creat posibilitatea să grupăm unele obiecte memoriale și documente, donate sau achiziționate, în colecții, pentru personalitățile literare care au trăit și creat pe meleagurile dîmbovițene. Astfel, personalul științific s-a orientat la întocmirea următoarelor colecții: Ion Heliade Rădulescu, Vasile Cîrlova, poezii Văcărești, Smara Gheorghiu, I. L. Caragiale, Alexandru Brătescu-Voinești, I. C. Vissarion.

Obiectele și documentele acestor colecții vor fi expuse într-un număr mai mare la Muzeul scriitorilor Țirgovișteni, pentru a crea posibilitatea cunoașterii mai ample a vieții și personalității scriitorilor menționați, de către publicul vizitator.

La celelalte colecții ale muzeului întocmirea fișelor științifice este într-un stadiu avansat. Odată cu terminarea completării fișelor științifice la obiectele de valoare se va încheia prima perioadă de cercetare științifică a patrimoniului muzeal, urmînd ca în viitor să se treacă la popularizarea lui prin lucrări științifice, expoziții itinerante sau permanente.